

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Сімейне право»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Брюховецька Марина Сергіївна
К.Ю.Н.,
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-099-922-77-79
Електронна адреса	marina_bryuhovetsk@meta.ua
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Сімейне право» є необхідність у формуванні у студентів знань про правове регулювання сімейних відносин та основних навичок практичного застосування норм сімейного законодавства.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 18 год., семінарські заняття – 14 год., самостійна робота – 58 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінари з використанням мультимедійних презентацій, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, дебати, аналіз конкретних ситуацій, складання документів. Методи навчання - викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат(есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських, передекзаменаційних індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Студенти, які вивчають Сімейне право, повинні знати предмет, метод, функції та принципи сімейного права; історію розвитку сімейного законодавства та загальну систему джерел сучасного сімейного права; актуальні зміни в сімейному законодавстві; суть та місце сімейного права у системі права; сутність сімейних правових категорій та основних інститутів сімейного права; поняття, зміст та види сімейних відносин, юридичні факти як підстави їх виникнення; особливості правового регулювання окремих видів сімейних відносин; способи захисту сімейних прав та законних інтересів; основні положення про міжнародне

	регулювання сімейних правовідносин. Студенти повинні уміти орієнтуватися у системі сімейного законодавства та судовій практиці у сімейних справах; використовувати нормативно-правові акти при вирішенні практичних завдань; правильно тлумачити та застосовувати норми сімейного права у сфері сімейно-правових відносин.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
1	здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2); знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3);	давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю (РН 5);
2	здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 11)	знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (РН 13);
3	здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми (ЗК 12).	готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (РН 21);
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
4	здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини (СК 4); здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права (СК 5);	застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права (РН 8);
5	здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК 12); здатність до критичного та системного аналізу правових явищ (СК 13);	виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (РН 20);
6	здатність аналізувати окремі види приватноправових відносин, усвідомлювати особливості їх правового регулювання, визначати ефективні способи їх охорони та захисту (ДСК 18).	виявляти вміння аналізувати окремі види приватноправових відносин, визначати особливості їх правового регулювання, застосовувати ефективні способи їх охорони та захисту (ДРН 24).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема. 1 Поняття сімейного права та його джерела.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Провести порівняльно-правий аналіз сімейного та цивільного права. Підготувати доповідь. Звернутися до основної та додаткової навчально-методичної літератури, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів: Сімейне право України:

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		підручник/за ред. А. О. Дутко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 480 с.
Тема 2. Сімейні правовідносини.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Звернутися до основної та додаткової навчально-методичної літератури, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів: Ваграс В. А. До питання про поняття сімейних правовідносин// Молодь у юридичній науці. Хм., 2019. Підготувати реферат на тему «Способи та форми захисту сімейних прав».
Тема 3. Поняття шлюбу. Укладення шлюбу.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати тези на теми: «Укладення шлюбу з іноземним елементом», «Юридичне значення релігійних шлюбів у сімейному праві» «Основні умови вступу у шлюб»
Тема 4. Особисті немайнові правовідносини подружжя.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи, тестування.	Здійснити порівняння особистих немайнових прав подружжя, які передбачені Кодексом про шлюб і сім'ю 1969 р. та Сімейним кодексом України 2002 р. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 року № 2947-III / Відомості Верховної Ради України. 2002. № 21-22. Ст. 135. (Редакція від 01.09.2020 р.)
Тема 5. Майнові правовідносини подружжя. Шлюбний договір.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати проекти шлюбного договору, за умов укладення до реєстрації шлюбу та після реєстрації шлюбу. Звернутися до основної та додаткової навчально-методичної літератури, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів: Сафончик О.І. Шлюбні правовідносини в Україні: проблеми теорії і практики: монографія; Нац. ун-т "Одеська юридична академія". Одеса : Фенікс, 2018. 375с.
Тема 6. Припинення шлюбу.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповідь на тему: «Юридичні наслідки встановлення режиму окремого проживання подружжя». Ознайомитись з додатковою літературою: Антошкіна В. Договірне регулювання відносин з надання утримання між подружжям (колишнім подружжям)// Право України. 2019. №14.
Тема 7. Підстави виникнення правовідносин між батьками і дітьми. Визначення походження дітей.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати презентацію на теми: «Оспорювання батьківства», «Встановлення батьківства : міжнародний досвід», «Порядок встановлення походження дитини». Звернутися до основної та додаткової навчально-методичної літератури, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів: Костяшкін І. О. До питання про підстави виникнення сімейних правовідносин у правовій доктрині. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції № 3. 2021. С 64-69
Тема 8. Особисті правовідносини між батьками і дітьми. Позбавлення і обмеження	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних	Опрацювати з Єдиного державного реєстру судових рішень п'ять судових справ про позбавлення і обмеження батьківських прав.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
батьківських прав.	завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	
Тема 9. Майнові правовідносини між батьками і дітьми. Аліментні зобов'язання батьків і дітей.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати проект позовної заяви про стягнення аліментів. Ознайомитись зі справою «Мала проти України» (Скарга 4436/07) : рішення Європейського Суду з прав людини від 17 лист. 2014 р. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/974_a23
Тема 10. Особисті немайнові права і обов'язки та аліментні правовідносини інших членів сім'ї та родичів.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Скористатись Сімейним кодексом України від 10.01.2002 року № 2947-III / Відомості Верховної Ради України. 2002. № 21-22. Ст. 135. (Редакція від 01.01.2022 р.) Письмово розкрити поняття: «інші члени сім'ї», «родич», «свояцтво», «аліментне зобов'язання», «утримання».
Тема 11. Усиновлення. Інші форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: опіка та піклування, патронат.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Скласти порівняльну таблицю інших форм влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Визначити спільні та відмінні риси опікуна та піклувальника.
Тема 12. Правове регулювання сімейних відносин за участю іноземців та осіб без громадянства.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Ознайомитись із Законом України «Про міжнародне приватне право». Відомості Верховної Ради України. 2005. № 32, ст.422

Інформаційні джерела

1. Боднар Т.В., Михальнюк О.В. Сімейне право: практикум. К.: Алерта, 2019. 132 с.
2. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 245к/96-ВР із змінами, внесеними згідно Закону України № 1401-VIII від 02.06. 2016 року // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 28. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
3. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України// під ред. Д.В. Журавльова. К.: Центр навчальної літератури, 2018 р. 520с.
4. Сімейне право України [Текст] : підручник / за заг. ред. Т. В. Боднар, О. В. Дзера. 2-ге вид. , стер. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 520 с.
5. Сімейне право України: підручник/за ред. А. О. Дутко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 480 с.
6. Сімейне право України// під ред О. В. Дзери. Київ: Юрінком Інтер, 2019.520с.
7. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 року № 2947-III / Відомості Верховної Ради України. 2002. № 21-22. Ст. 135. (Редакція від 01.01.2022 р.)
8. Чеховська І. В., Самілик Л. О. Сімейне право : практикум. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 132 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Сімейне право: Завдання для аудиторного тестування студентів спеціальності 081мб1 / М.С.Крилевець (Брюховецька). URL: <http://10.0.0.176/> (тести розроблені за допомогою комп'ютерної програми тестування знань студентів Opentest).

2. Сімейне право. Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право». URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=2048>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>; http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_0.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1: відвідування лекції (8 балів); обговорення теоретичних питань на семінарських заняттях (8 балів); тестування (8 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (8 балів); вирішення ситуаційних завдань (10 балів); виконання рефератів та презентацій (8 балів); науково-дослідна робота (10 балів)	60
Підсумкове тестування	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни